

ПСИХОЛОГІЧНА СТРУКТУРА ДІАЛОГІЧНОГО САМОАВТОРСТВА ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПОЛІФОНІЧНІСТЬ, ВНУТРІШНІЙ ДІАЛОГ, МЕТАПОЗИЦІЯ ТА СМИСЛОВА ІНТЕГРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОГО Я

Цифрова трансформація вищої освіти істотно змінює професійну діяльність викладача закладу вищої освіти, розширюючи спектр його ролей, функцій і професійних вимог. Сучасний викладач закладу вищої освіти одночасно виступає педагогом, дослідником, наставником, цифровим фасилітатором, користувачем інструментів штучного інтелекту та учасником академічних спільнот. Така базатовимірність професійної діяльності зумовлює поліфонічний характер професійного Я й актуалізує проблему психологічних механізмів його інтеграції. Попри активний розвиток теорії діалогічного Я та концепції самоавторства, психологічна структура діалогічного самоавторства викладача залишається недостатньо дослідженою.

Метою статті є теоретично обґрунтувати психологічну структуру діалогічного самоавторства викладача закладу вищої освіти, визначивши роль поліфонічності професійного Я, внутрішнього діалогу, метапозиції та смислової інтеграції у розвитку професійної суб'єктності.

У дослідженні використано теоретичні методи: аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, систематизацію та теоретичне моделювання. Теоретичну основу становлять положення теорії діалогічного Я, концепції самоавторства, сучасні дослідження професійної ідентичності та професійної суб'єктності.

Обґрунтовано, що поліфонічність професійного Я є структурною характеристикою професійної ідентичності сучасного викладача закладу вищої освіти. Доведено, що множинність професійних Я-позицій потребує психологічних механізмів їх координації та інтеграції. Визначено, що внутрішній діалог забезпечує взаємодію професійних позицій, а метапозиція – їх рефлексивну координацію. Уточнено авторську концепцію діалогічного самоавторства шляхом обґрунтування її психологічної структури. Діалогічне самоавторство

визначено як психологічний механізм смислової інтеграції поліфонічного професійного Я, що забезпечує узгодження множинних професійних позицій навколо системи професійних цінностей, смислів і цілей. Запропоновано теоретичну модель, що поєднує поліфонічність професійного Я, внутрішній діалог, метапозицію, смислову інтеграцію та професійну суб'єктність.

Таким чином діалогічне самоавторство розглядається як інтегративний психологічний механізм розвитку професійної суб'єктності викладача закладу вищої освіти, що забезпечує перехід від множинності професійних ролей до цілісної авторської професійної позиції. Запропонована модель поглиблює теоретичне розуміння розвитку професійної ідентичності та створює підґрунтя для подальших емпіричних досліджень і розроблення програм психологічного супроводу професійного розвитку викладачів закладу вищої освіти.

Ключові слова: діалогічне самоавторство; професійна ідентичність; поліфонічність професійного Я; внутрішній діалог; метапозиція; професійна суб'єктність; викладач закладу вищої освіти; трансформація вищої освіти; цифрова трансформація освіти.

Постановка проблеми. Сучасна цифрова трансформація вищої освіти суттєво змінює професійну діяльність викладача, розширюючи спектр його ролей, функцій та професійних вимог. Викладач закладу вищої освіти (далі – ЗВО) одночасно виступає педагогом, дослідником, наставником, цифровим фасилітатором, розробником освітнього контенту, користувачем штучного інтелекту та учасником різноманітних професійних спільнот. Така множинність професійних позицій зумовлює поліфонічний характер професійного Я та актуалізує проблему його внутрішньої узгодженості й цілісності. Особливої актуальності набуває пошук психологічних механізмів, які забезпечують інтеграцію різноманітних професійних позицій та підтримують розвиток професійної суб'єктності викладача ЗВО. Одним із таких механізмів може виступати діалогічне самоавторство, що дозволяє особистості не лише усвідомлювати множинність власних Я-позицій, а й інтегрувати їх у цілісну авторську професійну позицію.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теорія діалогічного Я (Dialogical Self Theory), започаткована Г. Германсом (H. J. M. Hermans) на початку 1990-х років і надалі послідовно розвинута в його працях, набула значного

поширення в дослідженнях особистості та ідентичності. У працях останніх років автор поглиблює її ключові положення, розглядаючи Я як динамічну систему множинних внутрішніх і зовнішніх Я-позицій, здатних до позиціонування, контрпозиціонування та діалогу [4; 5]. Для представленого дослідження особливого значення набувають положення про взаємодію множинних позицій, їх рефлексивне співвіднесення та формування метапозиції.

Застосування теорії діалогічного Я в освітньому контексті систематизовано у праці С. Monereo та Н. J. M. Hermans [8]. Автори окреслюють напрями використання діалогічного підходу в освіті та розкривають евристичний потенціал категорій позиціонування, множинності Я-позицій і діалогічних процесів для осмислення професійної ідентичності та розвитку суб'єктів освіти.

Іншу важливу теоретичну лінію становить концепція самоавторства (self-authorship). У праці М. В. Baxter Magolda самоавторство пов'язується з розвитком внутрішнього голосу та здатністю особистості орієнтуватися у складних життєвих ситуаціях, спираючись на внутрішньо сформовану систему переконань, цінностей і критеріїв вибору [1]. Подальші дослідження розширюють сферу застосування цієї концепції. К. Бота, Е. Марайс та М. Рейнеке (C. Botha, E. Marais та M. Reyneke) обґрунтовують потенціал самоавторства для розвитку (перед)професійної ідентичності майбутніх педагогів [2]; С. Лауш та К. Россетто (S. Lausch та K. Rossetto) розглядають його у взаємозв'язку з міжособистісними відносинами та рефлексивними практиками в академічному середовищі [7]; А. Стефанезе Єйтс (A. Stefanese Yates) пропонує концептуальне переосмислення self-authorship у контексті розвитку ідентичності [9].

Важливим для розуміння професійної трансформації є також розвиток теорії трансформативного навчання. Ч. Хогган і Т. Хогган-Клуберт (C. Hoggan та T. Hoggan-Kloubert) розглядають transformative learning як теоретичне поле, у межах якого трансформація може охоплювати зміни ідентичності, саморозуміння, особистісних наративів, системи смислів і способів інтерпретації досвіду [6]. Такий підхід дає змогу розглядати професійний розвиток не лише як набуття нових компетентностей, а й як переосмислення особистістю себе, власного досвіду та професійної позиції.

В українському психологічному дискурсі значущими для представленого дослідження є праці, присвячені психологічному супроводу професійного розвитку фахівців в умовах воєнного стану [10], а також дослідження Н. В. Чепелевої та С. Ю. Рудницької, у якому наративне конструювання

особистісного досвіду розглядається як спосіб його осмислення та організації [13].

На перетині зазначених теоретичних ліній у попередніх авторських дослідженнях було запропоновано концепт діалогічного самоавторства для пояснення розвитку професійної ідентичності освітян у кризових контекстах та окреслено його потенціал як практики професійного розвитку [11; 12].

Водночас теорія діалогічного Я та концепція самоавторства переважно розвиваються як окремі напрями досліджень. Недостатньо теоретично розкритим залишається механізм, за допомогою якого множинні й потенційно суперечливі професійні Я-позиції через внутрішній діалог та формування метапозиції можуть бути смислово інтегровані в авторську професійну позицію. Це зумовлює необхідність подальшого теоретичного обґрунтування психологічної структури діалогічного самоавторства викладача ЗВО.

Метою статті є теоретичне обґрунтування психологічної структури діалогічного самоавторства викладача ЗВО шляхом визначення ролі поліфонічності професійного Я, внутрішнього діалогу, метапозиції та смислової інтеграції у розвитку професійної суб'єктності.

У статті здійснено теоретичний аналіз підходів до розуміння професійної ідентичності, діалогічного Я та самоавторства; розкрито сутність поліфонічності професійного Я викладача ЗВО як структурної характеристики його професійної ідентичності; визначено місце поліфонічності у структурі діалогічного самоавторства; обґрунтовано роль внутрішнього діалогу та смислової інтеграції професійних Я-позицій у формуванні авторської професійної позиції викладача ЗВО; окреслено значення діалогічного самоавторства як психологічного механізму розвитку професійної суб'єктності в умовах цифрової трансформації вищої освіти.

Виклад основного матеріалу і результатів дослідження. У психологічних підходах до розуміння особистості простежується відхід від уявлення про Я як стабільну, унітарну та внутрішньо однорідну структуру. Натомість особистість розглядається як динамічна, багатовимірна система взаємопов'язаних позицій, що актуалізуються залежно від соціального контексту, життєвого досвіду та виконуваних ролей. Такий перехід від унітарної до множинної моделі особистості акцентує процесуальний, соціально зумовлений і контекстуально чутливий характер ідентичності [4; 5].

Теоретичним підґрунтям такого розуміння є теорія діалогічного Я Г. Германса, відповідно до якої Я постає як поліфонічний простір взаємодії множинних Я-позицій (I-positions). Кожна позиція репрезентує певний спосіб переживання та осмислення себе, може набувати власного голосу й вступати в діалогічні відносини з іншими позиціями. При цьому Я не є механічною сукупністю ізольованих ролей, а функціонує як відкрита динамічна система, у якій різні позиції можуть взаємодіяти, протистояти одна одній, змінювати свою значущість і утворювати нові конфігурації [4; 5].

Значний пояснювальний потенціал теорії діалогічного Я для освітнього контексту розкрито К. Монерео та Г. Германсом [8]. Автори показують, що категорії позиціонування, множинності Я-позицій та діалогічної взаємодії дають змогу осмислювати професійну ідентичність освітян як динамічне утворення, що розвивається у взаємодії з професійним і соціальним середовищем. Зміни освітнього контексту, професійних вимог і характеру взаємодії з іншими суб'єктами освіти можуть актуалізувати різні Я-позиції, спричиняти їх перегляд, репозиціонування та формування нових способів осмислення себе у професії [8].

Особливо виразно ця динаміка виявляється в умовах цифрової трансформації вищої освіти, поширення генеративного штучного інтелекту, зміни форматів навчання, посилення міждисциплінарної та міжнародної взаємодії. Професійна діяльність викладача ЗВО вже не обмежується традиційною роллю транслятора знань: він одночасно може виступати дослідником, наставником, фасилітатором навчальної взаємодії, розробником освітнього контенту, користувачем і критичним оцінювачем інструментів штучного інтелекту, учасником академічних мереж, організатором освітнього процесу та агентом змін. Кожна із цих професійних позицій пов'язана з певними компетентностями, цінностями, нормами, очікуваннями та критеріями професійної успішності [11; 12].

За таких умов професійне Я викладача ЗВО набуває поліфонічного характеру, інтегруючи різні професійні голоси, кожен із яких репрезентує певний аспект професійного досвіду та діяльності. Поліфонічність при цьому не означає розщеплення або втрату професійної ідентичності. Навпаки, множинність позицій може розглядатися як ресурс, що розширює можливості осмислення професійних ситуацій, взаємодії з мінливим середовищем та реконструювання власної професійної позиції [4; 5; 8].

Водночас сама наявність множинних професійних Я-позицій ще не забезпечує їх узгодженості. Різні професійні голоси можуть репрезентувати відмінні або суперечливі цінності, смисли, очікування, критерії вибору та способи професійної дії. Г. Германс звертає увагу на проблему взаємодії множинних позицій, їх співвіднесення та можливості формування метапозиції, яка дає змогу рефлексивно охопити різні позиції та відносини між ними [4; 5]. Проте рефлексивне співвіднесення професійних голосів саме по собі ще не пояснює, на яких внутрішніх підставах особистість здійснює їх смислову інтеграцію та визначає власну професійну позицію.

Саме в цій точці постає проблема авторства щодо власного професійного Я. Поліфонічність професійної ідентичності доцільно розглядати не лише як її структурну характеристику, а й як теоретичну передумову пошуку психологічного механізму, який дає змогу особистості співвідносити множинні професійні Я-позиції та зовнішні голоси, інтегрувати їх на основі внутрішньо прийнятих цінностей і смислів та здійснювати власний професійний вибір. Для пояснення цього процесу нами розвивається концепція діалогічного самоавторства, у межах якої простежується перехід від множинності професійних Я-позицій і внутрішнього діалогу до їх смислової інтеграції, авторського вибору та становлення професійної суб'єктності викладача ЗВО [11; 12].

Поліфонічність професійного Я не означає автоматичної узгодженості між його складниками. Множинні професійні Я-позиції можуть вступати у відносини взаємодоповнення, співпраці або суперечності залежно від професійної ситуації, попереднього досвіду та системи цінностей викладача ЗВО. Тому для розвитку професійної ідентичності значущою є не лише множинність професійних голосів, а й характер взаємодії між ними. У теорії діалогічного Я така взаємодія здійснюється через діалогічні процеси, у межах яких різні Я-позиції можуть набувати власного голосу, співвідноситися, відповідати одна одній, вступати у суперечність та змінювати своє місце в системі Я [4; 5].

У межах діалогічного підходу внутрішній діалог не зводиться до внутрішнього мовлення або рефлексії. Він передбачає взаємодію різних Я-позицій, кожна з яких пов'язана з певним досвідом, смислами, цінностями та способами інтерпретації ситуації. У процесі такої взаємодії позиції можуть підтримувати одна одну, вступати в суперечність, утворювати коаліції, змінювати свою значущість або зазнавати репозиціонування. Завдяки цьому діалогічне Я

зберігає здатність до змін, не втрачаючи можливості формування відносної узгодженості між різними позиціями [4; 5].

У професійній діяльності викладача ЗВО внутрішній діалог виявляється у співвіднесенні різних професійних Я-позицій. Наприклад, позиція «Я-дослідник» може актуалізувати прагнення до наукової новизни, тоді як позиція «Я-викладач» — орієнтацію на доступність і педагогічну доцільність навчального матеріалу; позиція «Я-користувач штучного інтелекту» може акцентувати можливості цифрових технологій, тоді як позиція «Я-носії академічної доброчесності» — актуалізувати питання етичних меж їх використання. Виникнення таких суперечностей не обов'язково свідчить про порушення професійної ідентичності. Вони можуть ставати джерелом внутрішнього діалогу, репозиціонування та переосмислення професійного досвіду.

Важливу роль у цьому процесі відіграє рефлексія, яка дає змогу викладачеві усвідомлювати зміст актуалізованих професійних позицій, характер відносин між ними та підстави власних професійних суджень і рішень. Внутрішній діалог у такому разі створює простір для співвіднесення різних професійних голосів, тоді як рефлексивне дистанціювання дає можливість вийти за межі домінування окремої позиції та розглянути професійну ситуацію з ширшої перспективи [4; 5].

Переосмислення професійного досвіду співвідноситься також із положеннями теорії трансформативного навчання. К. Хогган та Т. Хогган-Клуберт розглядають трансформативне навчання як теоретичне поле, у якому трансформаційні зміни можуть стосуватися ідентичності, саморозуміння, особистісних наративів, системи смислів та способів інтерпретації досвіду [6]. У контексті професійного розвитку це дає підстави розглядати рефлексивне переосмислення не лише як аналіз окремої професійної ситуації, а як потенційний чинник більш глибокої трансформації способу розуміння особистістю себе у професії.

Особливого значення в координації множинних Я-позицій набуває метاپозиція (meta-position). У теорії діалогічного Я вона пов'язана з можливістю рефлексивного дистанціювання від окремих позицій і розгляду їх та відносин між ними з ширшої перспективи [4; 5]. У професійному контексті формування метاپозиції дає викладачеві змогу не ототожнювати себе цілковито з однією професійною роллю чи голосом, а утримувати у полі рефлексії множинність професійних позицій, бачити суперечності та взаємозв'язки між ними.

На нашу думку, формування метапозиції є критично важливим етапом переходу від множинності професійних Я-позицій до їх усвідомленої координації. Водночас метапозиція сама по собі ще не пояснює, на яких внутрішніх підставах особистість інтегрує різні професійні голоси, визначає пріоритети між ними та формує власну авторську професійну позицію. Отже, постає питання про психологічний механізм переходу від рефлексивного співвіднесення множинних Я-позицій до їх смислової інтеграції, авторського вибору та відповідальної професійної дії. Для пояснення цього переходу нами вводиться концепт діалогічного самоавторства.

Діалогічне самоавторство як механізм смислової інтеграції професійного Я. Формування метапозиції забезпечує рефлексивну координацію множинних професійних позицій, однак саме по собі ще не гарантує їхньої інтеграції. Метапозиція дозволяє особистості усвідомлювати різні професійні голоси, аналізувати їх взаємозв'язки та дистанціюватися від окремих професійних ролей, проте вона не визначає, яким чином формується цілісна система професійних смислів, цінностей і стратегій професійного розвитку. Іншими словами, рефлексивне усвідомлення множинності професійного Я ще не означає становлення авторської професійної позиції.

Спираючись на раніше запропоновану авторську концепцію діалогічного самоавторства [11; 12], у цьому дослідженні уточнюється її внутрішня психологічна структура та розкривається взаємозв'язок між поліфонічністю професійного Я, внутрішнім діалогом, метапозицією і смисловою інтеграцією професійних Я-позицій. У концепції самоавторства М. Бакстер Маголди центральне місце посідає становлення внутрішньої системи переконань, цінностей і критеріїв, на основі яких особистість визначає власну ідентичність, вибудовує відносини та здійснює вибір [1]. Подальші дослідження засвідчують продуктивність концепції самоавторства для осмислення становлення та трансформації професійної ідентичності [2; 7; 9]. Розвиваючи ці положення у поєднанні з теорією діалогічного Я, ми виходимо з того, що становлення авторської професійної позиції відбувається не лише через формування внутрішніх критеріїв вибору, а й у процесі діалогічної взаємодії множинних професійних Я-позицій та інтеріоризованих голосів професійного середовища.

У межах запропонованої концепції діалогічне самоавторство визначаємо як здатність особистості не лише усвідомлювати множинність власних професійних позицій, а й здійснювати їхню смислову інтеграцію на основі внутрішньо прийнятої системи професійних цінностей, цілей і професійної відповідальності. Його сутність полягає не у виборі однієї домінуючої

професійної ролі, а у формуванні такої авторської професійної позиції, яка забезпечує узгоджене функціонування різних професійних Я-позицій без втрати їхньої автономності та багатоголосості.

На відміну від попередніх публікацій, у яких було обґрунтовано концепцію діалогічного самоавторства як психологічного механізму розвитку професійної суб'єктності викладача [11; 12], у цьому дослідженні увагу зосереджено на розкритті його внутрішньої психологічної структури. Діалогічне самоавторство розглядається як цілісна система взаємопов'язаних компонентів, що охоплює поліфонічність професійного Я, внутрішній діалог, формування метапозиції та смислової інтеграції професійних Я-позицій. Обґрунтовується функціональний взаємозв'язок між цими компонентами та їх роль у переході від множинності професійних голосів до формування авторської професійної позиції.

Таким чином, якщо внутрішній діалог забезпечує взаємодію професійних голосів, а метапозиція – їхню рефлексивну координацію, то діалогічне самоавторство забезпечує смислової інтеграції цих голосів. У цьому процесі особистість не лише співвідносить різні професійні позиції між собою, а й визначає їхню суб'єктивну значущість, формує власні критерії професійних рішень, вибудовує індивідуальну професійну траєкторію та бере відповідальність за її реалізацію. Саме тому діалогічне самоавторство можна розглядати як психологічний механізм переходу від множинної професійної ідентичності до цілісної професійної суб'єктності.

Особливого значення цей процес набуває в умовах цифрової трансформації вищої освіти. Постійне розширення професійних функцій викладача ЗВО, інтеграція цифрових технологій та інструментів штучного інтелекту, необхідність швидкого професійного переосмислення та прийняття рішень у ситуаціях невизначеності вимагають не лише високого рівня професійної компетентності, а й здатності зберігати внутрішню цілісність професійної позиції. За таких умов діалогічне самоавторство виступає психологічною основою розвитку професійної автономії, забезпечуючи узгодження зовнішніх вимог із внутрішньою системою професійних смислів та цінностей.

Сучасні інтерпретації теорії трансформативного навчання розглядають трансформацію не лише як зміну окремих переконань, а як комплексне переосмислення способів конструювання особистістю власної ідентичності, смислів і професійної діяльності [6]. У цьому контексті діалогічне самоавторство можна розглядати як один із психологічних механізмів такої професійної трансформації.

Ми виходимо з того, що саме діалогічне самоавторство забезпечує перехід від адаптивного виконання професійних ролей до авторського конструювання власної професійної діяльності. Воно дозволяє викладачеві ЗВО не лише реагувати на зміни освітнього середовища, а й активно визначати зміст, напрями та способи власного професійного розвитку, залишаючись суб'єктом професійної трансформації.

Висновки. Теоретичний аналіз сучасних підходів до професійної ідентичності, теорії діалогічного Я та концепції самоавторства дозволив обґрунтувати психологічну структуру діалогічного самоавторства викладача ЗВО як інтегративного механізму розвитку професійної суб'єктності в умовах цифрової трансформації вищої освіти. Доведено, що поліфонічність професійного Я є закономірною характеристикою сучасної професійної ідентичності викладача ЗВО, зумовленою розширенням спектра професійних ролей, функцій і соціальних очікувань. Водночас множинність професійних Я-позицій сама по собі не забезпечує професійної цілісності й потребує психологічних механізмів їхньої координації та інтеграції.

Обґрунтовано, що внутрішній діалог виступає механізмом взаємодії професійних Я-позицій, у процесі якого здійснюється їхнє осмислення, співвіднесення та переосімка. Внутрішній діалог створює передумови для формування метапозиції, яка забезпечує рефлексивну координацію множинних професійних голосів і створює психологічні передумови для їх подальшої інтеграції.

Уточнено авторську концепцію діалогічного самоавторства шляхом обґрунтування її внутрішньої психологічної структури. Показано, що діалогічне самоавторство є не лише здатністю до автономного професійного вибору, а насамперед психологічним механізмом смислової інтеграції поліфонічного професійного Я, який забезпечує узгодження множинних професійних позицій навколо внутрішньо прийнятої системи професійних цінностей, смислів і цілей.

У межах запропонованої концепції діалогічне самоавторство розглядається як психологічний механізм становлення професійної суб'єктності викладача, що реалізується через внутрішній діалог, формування метапозиції та смислову інтеграцію множинних професійних Я-позицій. Професійна суб'єктність при цьому виявляється у здатності викладача формувати й утримувати авторську професійну позицію, здійснювати усвідомлений вибір на основі внутрішньо прийнятих професійних цінностей і смислів та брати відповідальність за його реалізацію у професійній діяльності [11; 12].

Наукову новизну дослідження становить запропонована теоретична модель психологічної структури діалогічного самоавторства, що відображає взаємозв'язок таких компонентів і процесів: поліфонічність професійного Я; внутрішній діалог; метапозиція; смислова інтеграція професійних Я-позицій; формування авторської професійної позиції та професійної суб'єктності.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні структурно-функціональної моделі діалогічного самоавторства викладача ЗВО, визначенні його компонентів, критеріїв, показників і рівнів сформованості, створенні психодіагностичного інструментарію для емпіричного дослідження, а також експериментальній перевірці ефективності програм психологічного супроводу розвитку діалогічного самоавторства в системі професійної підготовки та підвищення кваліфікації викладачів.

Література

1. Baxter Magolda M. B. *Authoring Your Life: Developing Your Internal Voice to Navigate Life's Challenges*. New York : Routledge, 2023. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781003443148>
2. Botha C., Marais E., Reyneke M. Self-Authorship: A Pedagogical Tool for Pre-Service Teachers to Develop (Pre)Professional Identity. *Education Sciences*. 2023. Vol. 13, No. 11. Art. 1067. DOI: 10.3390/educsci13111067.
3. Development and Assessment of Self-Authorship: Exploring the Concept Across Cultures / ed. by M. B. Baxter Magolda, E. G. Creamer, P. S. Meszaros. New York ; London : Routledge, 2023. DOI: 10.4324/9781003444213.
4. Hermans H. J. M. Dialogical Self Theory: History, Applications, Challenges, and Perspectives. *The Palgrave Encyclopedia of Theoretical and Philosophical Psychology* / ed. by T. Teo. Cham : Palgrave Macmillan, 2026. DOI: 10.1007/978-3-031-70581-6_496-1.
5. Hermans H. J. M. Dialogical Self Theory: Playing with Positions Seriously. *Journal of Constructivist Psychology*. 2025. P. 1–19. DOI: 10.1080/10720537.2025.2554100
6. Hoggan C., Hoggan-Kloubert T. Transformative Learning as a Theoretical Field. *Adult Education Critical Issues*. 2024. Vol. 4, No. 1. P. 26–32. DOI: 10.12681/haea.38428.
7. Lausch S., Rossetto K. (Re)discovering interpersonal relationships and self-authorship in STEM graduate school through mindfulness. *Journal of Social and Personal Relationships*. 2023. Vol. 40, No. 5. P. 1471–1494. DOI: 10.1177/02654075221123964.

8. Monereo C., Hermans H. J. M. Education and dialogical self: state of art (Educación y yo dialógico: estado de la cuestión). *Journal for the Study of Education and Development*. 2023. Vol. 46, No. 3. P. 445–491. DOI: 10.1080/02103702.2023.2201562.

9. Stefanese Yates A. Examining and Reconceptualizing Self-authorship for Undergraduate Student-Mothers. *Journal of Student Affairs Research and Practice*. 2024. Vol. 61, No. 1. P. 29–42. DOI: 10.1080/19496591.2022.2158742.

10. Бондарчук О. І., Брюховецька О. В., Карамушка Л. М., Пінчук Н. І. Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану: XIII Міжнародна науково-практична конференція, 22 травня 2024 р. Вісник Національної академії педагогічних наук України. 2024. Т. 6, № 1. С. 1–6. DOI: 10.37472/v.naes.2024.6134.

11. Просіна О. В. From Dialogical Self to Dialogical Self-Authorship: Towards a Conceptual Framework for the Development of Educators' Professional Identity in Crisis Contexts. *13th International Conference on the Dialogical Self (ICDS), Thessaloniki, Greece, 2026*. Zenodo. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.19379294>

12. Просіна О. Діалогічне самоавторство як інноваційна практика професійного розвитку викладача і здобувача вищої освіти. *Інноваційні освітні практики та методики у підготовці фахівців гуманітарного і правового профілю в сучасному закладі вищої освіти : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Рівне, 2026. Zenodo. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.20196900>

13. Чепелева Н. В., Рудницька С. Ю. Наративне конструювання досвіду особистості. *Psychological Journal*. 2022. Т. 8, № 2 (58). С. 7–17. DOI: <https://doi.org/10.31108/1.2022.8.2.1>

References

1. Baxter Magolda, M. B. (2023). *Authoring your life: Developing your internal voice to navigate life's challenges*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003443148>

2. Botha, C., Marais, E., & Reyneke, M. (2023). Self-authorship: A pedagogical tool for pre-service teachers to develop (pre)professional identity. *Education Sciences*, 13(11), 1067. <https://doi.org/10.3390/educsci13111067>

3. Baxter Magolda, M. B., Creamer, E. G., & Meszaros, P. S. (Eds.). (2023). *Development and assessment of self-authorship: Exploring the concept across cultures*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003444213>

4. Hermans, H. J. M. (2026). Dialogical self theory: History, applications, challenges, and perspectives. In T. Teo (Ed.), *The Palgrave encyclopedia of theoretical*

5. Hermans, H. J. M. (2025). Dialogical self theory: Playing with positions seriously. *Journal of Constructivist Psychology*, 1–19. <https://doi.org/10.1080/10720537.2025.2554100>
6. Hoggan, C., & Hoggan-Kloubert, T. (2024). Transformative learning as a theoretical field. *Adult Education Critical Issues*, 4(1), 26–32. <https://doi.org/10.12681/haea.38428>
7. Lausch, S., & Rossetto, K. (2023). (Re)discovering interpersonal relationships and self-authorship in STEM graduate school through mindfulness. *Journal of Social and Personal Relationships*, 40(5), 1471–1494. <https://doi.org/10.1177/02654075221123964>
8. Monereo, C., & Hermans, H. J. M. (2023). Education and dialogical self: State of art (Educación y yo dialógico: Estado de la cuestión). *Journal for the Study of Education and Development*, 46(3), 445–491. <https://doi.org/10.1080/02103702.2023.2201562>
9. Stefanese Yates, A. (2024). Examining and reconceptualizing self-authorship for undergraduate student-mothers. *Journal of Student Affairs Research and Practice*, 61(1), 29–42. <https://doi.org/10.1080/19496591.2022.2158742>
10. Bondarchuk, O. I., Briukhovetska, O. V., Karamushka, L. M., & Pinchuk, N. I. (2024). Psykholoho-pedahohichniy suprovid profesiinoy pidhotovky ta pidvyshchennia kvalifikatsii fakhivtsiv v umovakh voiennoho stanu: XIII Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia, 22 travnia 2024 r. [Psychological and pedagogical support for professional training and advanced training of specialists under martial law: XIII International Scientific and Practical Conference, May 22, 2024]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy*, 6(1), 1–6. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6134>
11. Prosina, O. V. (2026). From dialogical self to dialogical self-authorship: Towards a conceptual framework for the development of educators' professional identity in crisis contexts. *13th International Conference on the Dialogical Self (ICDS), Thessaloniki, Greece*. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.19379294>
12. Prosina, O. (2026). Dialohichne samoavtorstvo yak innovatsiina praktyka profesiinoho rozvytku vykladacha i здобувача вищої освіти [Dialogical self-authorship as an innovative practice of professional development of teachers and higher education students]. In *Innovatsiini osviti ni praktyky ta metodyky u pidhotovtsi fakhivtsiv humanitarnoho i pravovoho profilu v suchasnomu zakladi vyshchoi osvity* [Innovative educational practices and methods in the training of humanities and law professionals in a modern higher education institution]. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.20196900>

13. Chepelieva, N. V., & Rudnytska, S. Yu. (2022). Naratyvne konstruiuvannya dosvidu osobystosti [Narrative construction of personal experience]. *Psychological Journal*, 8(2), 7–17. <https://doi.org/10.31108/1.2022.8.2.1>

Prosina O.V.

THE PSYCHOLOGICAL STRUCTURE OF DIALOGICAL SELF-AUTHORSHIP IN HIGHER EDUCATION TEACHERS: POLYPHONY, INTERNAL DIALOGUE, META-POSITION, AND MEANING INTEGRATION OF THE PROFESSIONAL SELF

The digital transformation of higher education has significantly reshaped the professional activity of higher education teachers by expanding the range of their professional roles, functions, and responsibilities. Contemporary higher education teachers simultaneously act as educators, researchers, mentors, digital facilitators, users of artificial intelligence tools, and members of academic communities. This multidimensional professional activity gives the professional self a polyphonic character and highlights the need to understand the psychological mechanisms that ensure its integration. Despite the growing body of research on Dialogical Self Theory and the concept of self-authorship, the psychological structure of dialogical self-authorship in higher education teachers remains insufficiently explored.

The purpose of this article is to provide a theoretical substantiation of the psychological structure of dialogical self-authorship in higher education teachers by identifying the role of the polyphony of the professional self, internal dialogue, meta-position, and meaning integration in the development of professional subjectivity.

The study employs theoretical research methods, including analysis, synthesis, comparison, generalisation, systematisation, and theoretical modelling. The theoretical framework is based on Dialogical Self Theory, the concept of self-authorship, and contemporary studies on professional identity and professional subjectivity.

The study substantiates that the polyphony of the professional self is a structural characteristic of the professional identity of contemporary higher education teachers. It demonstrates that the multiplicity of professional I-positions requires psychological mechanisms for their coordination and integration. Internal dialogue is identified as the process through which different professional positions interact, whereas the meta-position provides their reflective coordination. The author's concept of dialogical self-authorship is further refined through the substantiation of its psychological structure. Dialogical self-authorship is defined as a psychological mechanism of meaning integration of the polyphonic professional self that enables the coordination of multiple professional positions around an internally constructed system of professional values, meanings, and goals. A theoretical model is proposed that integrates the polyphony of the professional self, internal dialogue, meta-position,

meaning integration, and professional subjectivity into a coherent psychological framework.

Dialogical self-authorship is interpreted as an integrative psychological mechanism for developing the professional subjectivity of higher education teachers, enabling the transition from multiple professional roles to a coherent authorial professional position. The proposed model advances the theoretical understanding of professional identity development and provides a conceptual foundation for future empirical research and the design of psychological support programmes aimed at the professional development of higher education teachers.

Key words: *dialogical self-authorship; professional identity; polyphony of the professional self; internal dialogue; meta-position; professional subjectivity; higher education teacher; higher education transformation; digital transformation of education.*

Просіна Ольга Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та особистісного розвитку Науково-методичного інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти», м. Київ.

Надходження статті: 25.05.2026

Прийняття статті до друку після рецензування: 25.06.2026

Оприлюднення статті: 30.06.2026

Ліцензія

Авторське право © Просіна Ольга, 2026

Стаття ліцензована відповідно до

CC BY-NC 4.0 International (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)